

Lekarz powinien mieć „w małym paluszku” wszystkie leki stanów nagłych: gwałtownych biegunek, gwałtownych dolegliwości i krwotoków. Musi być zdolny do błyskawicznego różnicowania, bo działać trzeba natychmiast.

JAMES TYLER KENT

„Wykłady homeopatycznej materia medica”

Lek. med. Anna Sosnowska

URAZY

Przed zapoznaniem się z treścią kolejnego artykułu z serii „Leczenie homeopatyczne stanów ostrych” warto przeczytać ogólne wprowadzenie do „homeopatycznej pomocy doraźnej” zamieszczone w HP 18 (2/2003) na str. 17-18.

W przypadku ostrego urazu, niezależnie od jego charakteru i umiejscowienia, lekiem pierwszego rzutu jest prawie zawsze *Arnica*, przy czym im szybciej zostanie podana, tym lepszych można się spodziewać efektów. Jest skuteczna nawet w przypadku ciężkich urazów i wypadków, wpływając zarówno na objawy miejscowe (poprzez chamowanie obrzękania, krwawienia, łagodzenie bólu, przyspieszenie gojenie itp.), jak i dolegliwości ogólne (poprzez złagodzenie objawów pourazowego szoku). Często jest lekiem wystarczającym, czasami jej działanie kontynuują inne środki, które dobiera się w zależności od objawów, charakteru i lokalizacji patologii. W dalszej części artykułu po omówieniu Arniki, zostaną przedstawione inne najczęściej stosowane leki z podziałem na następujące tematy:

1. STŁUCZENIA

- tkanek miękkich (powłok)
 - z wynaczynieniami
 - okolic bogato unerwionych
- nerwów
- kości (okostnej)

2. ZWICHNIĘCIA, NACIĄGNIĘCIA, NADWYRĘŻENIA

3. ZŁAMANIA

4. ZRANIENIA

5. OPARZENIA, ODMROŻENIA

6. URAZY UKŁADU NERWOWEGO

7. URAZY GŁOWY (CZASZKOWO-MÓZGOWE)

8. URAZY OKA

9. URAZY KRĘGOSŁUPA

10. URAZY KOŚCI OGONOWEJ

11. URAZY BRZUCHA I KLATKI PIERSIOWEJ

12. URAZY PIERSI

12. URAZY KOŃCZYN

12. WSTRZĄS (SZOK) POURAZOWY

STŁUCZENIA tkanek miękkich

Drobne stłuczenia nie wymagają żadnego leczenia. Często wystarczy krótkotrwały zimny okład. Przy bardziej dokuczliwych objawach lekiem pierwszego rzutu jest Arnika. Im szybciej zostanie podana tym większe przyniesie korzyści.

ARNICA

Jest ona pomocna zarówno w zwalczaniu dotkliwych objawów niegroźnych urazów: upadków, uderzeń itp. (stosujemy wówczas potencje niskie do C30) jak i w leczeniu następstw poważnych wypadków (gdy objawom miejscowym towarzyszy charakterystyczny stan ogólny i psychiczny – w stanach tych lepiej działają potencje wyższe C200 i więcej). Arnika jest także skuteczna w leczeniu odległych w czasie następstw urazu.

UWAGA! NALEŻY ZACHOWAĆ OSTROŻNOŚĆ PRZY POWAŻNYM NARUSZENIU CIĄGŁOŚCI POWŁOK, PONIEWAŻ PO ARNICE KRWOTOK MOŻE SIĘ PRZEJŚCOWO NASILIĆ.

Arnika znajduje także zastosowanie po udarze mózgu, wylewach do siatkówki oraz we wszelkich innych przypadkach, w których może powstać wylew lub skrzep, które należy jak najszybciej zresorbować.

Wskazania kliniczne:

1) **Urazy** (nawet te odległe w czasie)

- **fizyczne** (zwłaszcza tkanek miękkich, potłuczenia, szczególnie z wynaczynieniem krwi, naciągnięcia, wstrząśnienia, krwawienia, skręcenia, złamania);
- **psychiczne** (wstrząs emocjonalny po wypadku lub urazie, szok po nagłej stracie finansowej, skutki strachu, złości, złych wiadomości)

2) **Przemęczenie:** fizyczne; psychiczne z odczuciem rozbicia i wyczerpania.

3) **Ekscesy seksualne.**

Wiodące objawy psychiczne:

1. Obolalość z nadwrażliwością powodująca **lęk przed kontaktem** (tak fizycznym jak i psychicznym) z innymi ludźmi (nadwrażliwość na ból, złudzenie, że łóżko jest zbyt twarde, lęk przed dotknięciem, boi się, że nadchodząca w jego kierunku osoba może go potrącić, głowa nadwrażliwa na czesanie, nie chce być wciągnięty w rozmowę, silna awersja do współczucia i pocieszania, chce by zostawiono go w spokoju, odsyła lekarza do domu).

2. Psychiczenie zamroczony, fizycznie pobudzony.

3. Złudzenie, że jest śmiertelnie chory (na serce), lęk przed nagłą śmiercią, w nocy. **Upiera się, że jest zdrowy, odsyła lekarza do domu**, w ciągu dnia.

4. Odrętwienie z mimowolnym wydalaniem stolca i moczu; przebudzony odpowiada logicznie, lecz w pół zdanía zasypia. Apatia i śpiączka po wstrząsie mózgu. Osłabienie pamięci po urazach głowy.

Wiodące objawy ogólne:

1. Ogólny stan organizmu jak po urazie. Ciało obolałe jak po potłuczeniu, stawy jak po skręceniu. **Uczucie rozbicia, osłabienia i wyczerpania, jak po przemęczeniu fizycznym**, musi się położyć, choć łóżko wydaje mu się zbyt twarde.

2. Skłonność do krwawień i wybroczyn.

3. Stany ropne i septyczne (Arnica zabezpiecza przed zakażeniem i ropieniem).

4. Głowa gorąca, przekrwiona, nos, ciało i kończyny zimne na skutek zastoju żylnego.

5. Cuchnący, gnilny zapach wydzielin i wydalín oraz oddechu i odbijania, gnilny smak w ustach.

6. Pragnienie ogromne o jednej porze, o innej brak.

7. Pożądanie: kwasy, ocet, brandy.

8. Awersja: mięso, mleko, zupy, bulion, tytoń.

Modalności

Stan pogarsza (się): wieczorem, w nocy, URAZ, upadek, uderzenie, POTŁUCZENIE, szok, wstrząsanie, po porodzie, przemęczenie, skręcenie, DOUTYK, podczas snu, po śnie, podnoszenie się, wysiłek fizyczny, ruch, poruszanie dotkniętą częścią ciała, starszy wiek, alkohol (wino), zimna, wilgotna pogoda, leżenie na lewym boku, leżenie na twardym łóżku, odpoczynek, leżenie w jednej pozycji, wieczorem i w nocy, hałas, czesanie, spacer na świeżym powietrzu (stan umysłu), stłumienie hemoroidów lub wysypki (stan umysłu), płacz.

Stan poprawia: pozycja leżąca, leżenie z głową niżej niż nogi, zwieszenie kończyn, ruch, nawet najłżejszy, bezchmurna, zimna, stymulująca pogoda.

Inne leki – rubryka:

Injuries (blows, bruises, falls); soft parts, of: **Arn.**, bell-p., cham., **Con.**, dulc., euphr., ham., hyper., lach., **Nat-c.**, nat-m., phos., **Puls.**, **Rhus-t.**, samb., **Sul-ac.**, sulph., **Symph.**

Charakterystyka, patrz niżej.

STŁUCZENIA z wynaczynieniem

ARNICA

(patrz wyżej)

LEDUM „zimno łagodzone przez zimno”

(gorąco łagodzone przez gorąco – Ars.)

Wskazania kliniczne:

Stłuczenia, zwichnięcia, rany klute – wtedy, gdy urażona część ciała jest **ZIMNA, BŁADA, OBRZMIAŁA i ZDRĘTWIAŁA**, a ulgę w dolegliwościach przynosi **ZIMNO** (mimo ogólnego zmarznięcia). Wskazaniem jest też **czarnofioletowe lub zielonkawe zabarwienie wybroczyn**.

Wiodące objawy psychiczne:

1. Gburowaty, zgryźliwy, nienawidzi przyjaciół; unika widoku ludzi. Płaczliwy, znużony życiem, pragnie umrzeć.

2. Odmawia udzielenia odpowiedzi, zwłaszcza po urazie głowy.

3. Natłok myśli i wyobrażeń, gdy zamyka oczy, aż do stanu delirium. Boi się, że umrze, gdy zaśnie. W nocy budzą go koszmarnie sny.

4. Niepokój ruchowy, gwałtowność. Otpięnie po wysiłku umysłowym i splątanie po posiłku.

Wiodące objawy ogólne:

1. Skrajny niedobór ciepła życiowego (zwłaszcza w chorobach ostrych), ogromne zziębnięcie, w którym ciepło nie przynosi ulgi, przeciwnie – wszystkie dolegliwości są **zaostrzane przez ciepło, a łagodzone przez zimno**.

2. Chora część jest biała, obrzmiała, zimna i zdrętwiała, lub purpurowa i obrzmiała.

3. Intensywne obrzęki (twarzy, dłoni, od stóp do kolan), **towarzyszą im straszliwe, dręczące bóle, zwykle umiejscowione; łagodzone niemal wyłącznie przez zimno** (kąpiel, okład itp.).

4. Sztywność stawów łagodzona przez zimno (plecy, palce, kolana itp.).

5. Stany zapalne typu Ledum charakteryzuje **skłonność do krwawień**, przy czym **krw jest czarna** (Kent). Tryskające krwotoki jasnoczerwoną krwią. (Smits)

7. Objawy lewostronne w górnej części ciała, prawostronne – w dolnej.

8. Dolegliwości rozprzestrzeniają się od dołu do góry (ból, obrzęki, depozyty moczanowe w stawach).

9. Obfite, nocne poty; nie znosi być przykryty.

10. Pożądanie: zimnych napojów, napojów alkoholowych.

Modalności:

Stan poprawia: ZIMNO: *zimna kąpiel, okład z lodowatej wody, zanurzenie stóp w zimnej wodzie, wystawienie głowy przez okno w czasie zimnej pogody itp., odkrycie się, odpoczynek.*

Stan pogarsza: *ciepło:* ciepło łóżka, ciepłe opatuli-
lenie, ciepło pieca, ciepłe powietrze, wieczorem, w
nocy, przed północą, ruch, wino, alkohol, jajka, uraz.

Objawy lokalne:

1. Ciemnofioletowe, z czasem zieleniejące wy-
broczyny pourazowe (przyspiesza resorbcję), krwiak
okularowy, wybroczyny w miejscach ubogich
w tkankę podskórną.

2. Rany kłute, zwłaszcza te, które słabo krwawiły,
a także ukąszenia przez owady i niektóre gady, jak
również pogryzienia przez szczura, kota itp. W miej-
scu ukłucia skóra zasiniona, wokół – blada, obrzmia-
ła, zimna, niekiedy zdrętwiała. Towarzyszący ból jest
umiejscowiony w okolicy rany.

3. Krwotoki do przedniej komory oka po ury-
sectomii.

4. Choroby lewego barku i prawego biodra.

5. Łatwość skręcania kostek.

BADIAGA

Sine i brązowe plamy po stłuczeniu.

Ogólna obolałość mięśni i powłok całego ciała;
ciało tklawe, bolesne przy dotyku, nawet ubrania;
obolałe, jakby pobite.

Modalności:

Pogorszenie: Zimno. Pogorszenie pod wpły-
wem ucisku i dotyku; ogólna obolałość, wrażli-
wość nawet na dotyk ubrania.

Poprawa: Gorąco.

CONIUM

Lek wskazany dla osób starszych lub przedwcze-
śnie postarzałych, zniechęconych, załamanych; wy-
broczyny u osób starszych.

Zniesienie czucia lub innych funkcji skóry.

Czerwone wybroczyny w ciągu kilku dni zmienia-
ją zabarwienie na żółte lub zielone.

Pogorszenie: zimno, przemarznięcie; ucisk cia-
snego ubrania, w nocy; wstrząsy; pozycja leżąca.

Poprawa: Swobodne zwieszenie chorych części
ciała; ruch, chodzenie; ciemność; ucisk.

HEPAR

Nadwrażliwość na wszystkie bidźce; zimno; ból;
dotyk; hałas; zapachy; powiew powietrza, nalmniej-
szy ból powoduje omdlenie.

Skłonność do ropienia ran.

Pogorszenie: zimno; dotyk; hałas.

Poprawa: gorąco.

LACHESIS

Duża skłonność do tworzenia ciemnoczerwonych
potem niebieskawoczarnych wybroczyn nawet przy
najmniejszym urazie.

Chory nie znosi żadnego skrępowania; nadwrażli-
wość na dotyk dotyczy zwłaszcza szyi i pasa.

Nadwrażliwość na ciepło i szmery.

Pogorszenie: Gorąco; po śnie; delikatny dotyk
lub ucisk (szyja, talia).

Poprawa: Silny ucisk; ciepłe okłady.

PULSATILLA

Pajęczki żyłne, żylaki, skłonność do siniaczenia
się. Ciało blade i zimne. Pacjent marznący, mimo to
odczuwa niechęć do gorąca.

RUTA

(patrz wyżej)

SULPHURICUM ACIDUM

Lek ten usuwa, utrzymujące się długo po urazie,
czarne i sine plamy, bolesne i powodujące zesztwy-
nienie poszczególnych części ciała. Dobrze następuje
po Arnice.

(kontynuacja w 28 numerze HP)